

Poruka Stephena Patoraya, direktora BIML-a

Dužnost direktora Međunarodnog ureda za zakonsko mjeriteljstvo (BIML) preuzeo sam 1. siječnja 2011. S tom su novom ulogom stigle brojne prilike da upotrijebim svoja iskustva, ali i da naučim nove stvari. Moje je prethodno iskustvo uglavnom iz područja vaga. Stoga, kad sam po prvi puta čuo za temu Svjetskog dana mjeriteljstva (WMD) 2011. *Kemijska mjerenja za naš život, našu budućnost*, moja je prva pomisao bila: Kako ja mogu doprinijeti i što zakonsko mjeriteljstvo ima s kemijom? Ta je početna misao potrajala samo nekoliko trenutaka jer sam počeo razmišljati o mnogim poveznicama koje postoje između Međunarodne organizacije za zakonsko mjeriteljstvo (OIML) i kemije. Dok sam razgovarao sa svojim kolegama počelo je izlaziti na vidjelo još zajedničkih elemenata; tada mi je već postalo posve jasno da OIML ima dugačku povijest povezanosti zakonskog mjeriteljstva i mjerenja u kemiji, a isto tako i mnoge sadašnje i buduće poslove koji ih povezuju.

OIML-ov rad u svezi s kemijskim mjerenjima traje već duže vrijeme. U stvari, prvih nekoliko Preporuka - R 4 *Boca s jednom oznakom* i R 8 *Standardna metoda ovjere mjerila za mjerenje vlažnosti žitarica* odobrene su 1968. godine. Međutim, tu rad nije stao, a tijekom godina OIML je razvio i odobrio više od dvadeset i pet Preporuka za velik broj metoda i mjerila koja se primjenjuju neposredno na kemijska mjerenja. Od sigurnosti naše vode (R 83, R 100 i R 116), sigurne i zdrave hrane (R 59, R 82, R 108 i R 112), zdrave atmosfere (R 99, R 113, R 123 i R 143), bolje konzistencije vina (R 22 i R 124), provođenja zakona (R 126) do zdravlja (R 135), OIML je razvio Preporuke u cilju odgovaranja na te važne globalne izazove. Pozvao bih vas da odvojite malo vremena da pregledate neke od ovih Preporuka i razmislite na koji način vam one mogu biti korisne u vašim svakodnevnim aktivnostima.

Uloga kemije u zakonskom mjeriteljstvu postala mi je još jasnija kada sam počeo razmišljati o svojem dosadašnjem radu povezanom s vlažnošću žitarica i

sastavom žita. U mnogim transakcijama povezanim sa žitaricama, traži se mjerenje, kako razine vlažnosti, tako i razine nutrijenata poput bjelančevina ili škroba. Ta se mjerenja potom koriste kako bi izravno utjecala na cijenu dotične robe. Stoga su u mnogim zemljama regulirani zahtjevi za ta mjerenja, kao i oprema koja se koristi za mjerenje tih vrijednosti. Točno mjerenje vlažnosti potrebno je i radi osiguranja da će žitarice biti uskladištene na ispravan način. Tehnologija i oprema potrebne za takva mjerenja vrlo su složene. OIML je razvio nekoliko Preporuka koje se bave tim pitanjima te nastavlja raditi u tom području kako bi osigurao prikladne pisane norme za ta vitalna područja koja se odnose na trgovinu.

Briga za okoliš osim dogovorenih norma zahtijeva i ujednačenost rezultata koje proizvode mjerila. U mnogim su zemljama najveće dozvoljene vrijednosti emisija regulirane zakonom, a jedna od uobičajenih je emisija automobilskih ispušnih plinova. Automobili koji nisu u skladu s postavljenim ograničenjima mogli bi trebati preinake, a njihovi vlasnici mogli bi biti kažnjeni te bi u nekim slučajevima vozila mogla biti isključena iz uporabe. Mjerila kojima se mjere te vrijednosti pokrivena su OIML-ovom preporukom R 99 *Mjerila za mjerenje emisija ispušnih plinova vozila*.

Sadržaj alkohola u krvi pri vožnji još je jedno područje za diskusiju. To je stanje regulirano u većini zemalja svijeta, a ono je nažalost jedno od najčešćih uzroka prometnih nesreća. Međutim, točnu razinu alkohola u krvi nije lako izmjeriti pa se za izvršavanje te zadaće koristi mnogo različitih vrsta mjerila. OIML R 126 *Dokazni analizatori daha* razvijen je radi pokrivanja zahtjeva koje ta mjerila moraju zadovoljavati kako bi se osiguralo da se rezultatima može vjerovati kad ispitivanje bude izvršeno te da će stoga biti poduzete ispravne mjere.

Lako bih mogao nastaviti s primjerima slučajeva u kojima se kemijska mjerenja izravno primjenjuju na svijet zakonskog mjeriteljstva i kako je OIML doprinio tim područjima. Međutim, nadam se da sam vam prikazao neke osnovne primjere koji će vam omogućiti da počnete razmišljati o tome kako bi se ova važna tema mogla primijeniti na područja u kojima ste vi sami uključeni.

Nadam se da će vam Svjetski dan mjeriteljstva 2011. biti prilika da preispitate načine na koje vaš rad može biti povezan s radom drugih ljudi, kao i načine na koje svi možemo nastojati raditi zajedno s ciljem da svoj život i budućnost učinimo mnogo boljima.